

Tuen kolmiportaisuus Kouvolan peruskouluissa

Perusopetuslakia ja valtakunnallisia esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita on uudistettu oppilaille annettavan tuen osalta. Uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön Kouvolassa vuoden 2011 alusta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aikaisemmasta jaosta yleis- ja erityisopetukseen luovuttiin. Nykyisin oppilaan saama tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Tavoitteena on riittävän varhainen ja ennalta ehkäisevä tuki.

Lisätietoa tuen kolmiportaisuuden toteutumisesta saa tarvittaessa lapsenne luokanopettajalta/-valvojalta, laaja-alaiselta erityisopettajalta ja rehtorilta.

Kasvun ja oppimisen tukipalvelut:

Eeva Lahti, toimistos sihteeri

eeva.lahti@kouvola.fi, puh. 020 615 6612

Jatta Mättö, erityisen tuen koordinaattori

jatta.matto@kouvola.fi, puh. 020 615 8426

Pirjo Piironen, erityisen tuen päällikkö

pirjo.piironen@kouvola.fi, puh. 020 615 6026

Yleinen tuki

- tukimuotoja käytetään tilapäisesti
- mm. **tukiopetus, samanaikaisopetus, eriyttäminen, joustavat ryhmittelyt, erilaiset oppimisympäristöt ja oppimateriaalit, osa-aikainen erityisopetus, oppilashuollon palvelut**

Mikäli oppilas tarvitsee koulunkäynnissään säännöllistä tukea, opettaja laatii pedagogisen arvio yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa.

***Pedagoginen arvio** käsitellään moniammatillisessa oppilashuoltotyöryhmässä, jonka jälkeen päätetään tehostetun tuen aloittamisesta tai yleisen tuen jatkumisesta.*

Tehostettu tuki

- kestää ennalta sovitun ajan
- tukimuodot määritellään yksilöllisesti **oppimissuunnitelmassa**
- tavoitteita arvioidaan säännöllisesti

Mikäli tehostettu tuki ei riitä, opettaja laatii pedagogisen selvityksen yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa. Laadintaan voi osallistua myös muita yhteistyötahoja.

***Pedagoginen selvitys** käsitellään moniammatillisessa oppilashuolto-ryhmässä, jonka jälkeen esitetään oppilaan siirtymistä erityisen tuen piiriin tai tehostetun tuen jatkumista.*

Erityinen tuki

- vaatii erityisen tuen päätöksen ja henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (**HOJKS**)
- käytössä kaikki mahdolliset tukitoimet, mm. **oppimäärän yksilöllistäminen**, opiskelu yleisopetuksen ryhmässä, **pienryhmässä tai erityisluokassa**
 - arvioidaan säännöllisesti lukuvuosittain sekä aina tuen tarpeen muuttuessa
 - arviointi suoritetaan aina myös 2.luokan jälkeen ja ennen 7.luokkaa

Mikäli erityistä tukea arvioidessa huomataan, että tuen tarve on muuttunut eikä erityistä tukea tarvita, voi oppilas siirtyä tehostetun tuen piiriin.

Tehostetun tuen jakson kautta on mahdollisuus siirtyä yleiseen tukeen.

SANASTO:

Tukiopetus

Tukiopetusta annetaan niin usein ja laajasti, kuin oppilaan koulumenestyksen kannalta on tarkoituksenmukaista. Tukiopetusta voidaan antaa oppituntien aikana tai niiden jälkeen. Pääsääntöisesti tukiopetuksesta vastaa oppilaan oma opettaja. Aloitteen tukiopetuksen antamisesta voi tehdä oppilas, huoltaja, opettaja tai muu oppilaan opetukseen osallistuva henkilö. Huoltajaa tiedotetaan tukiopetuksesta.

Samanaikaisopetus

Samanaikaisopetuksella tarkoitetaan opetustilannetta, jossa kaksi tai useampia opettajia työskentelee samassa opetustilassa yhteisten oppilaiden kanssa. Tarvittaessa toinen opettajista voi ottaa osan oppilaista toiseen tilaan työskentelemään.

Eriyttäminen

Eriyttämisellä tarkoitetaan niitä toimenpiteitä, joilla oppiaineen sisältöä, muotoa tai havainnollistamistapaa varioidaan tai muokataan. Opetuksessa voidaan vaihdella oppimiseen käytettävää aikaa tai opetettavan aineksen laajuutta ja syvyyttä. Eriyttäminen voi kohdistua muun muassa opetuksen sisältöihin, opetusmateriaaleihin, työtapoihin, tehtäviin ja arviointiin. Opettaja valitsee opetusmenetelmänsä ja suunnittelee työtapoja yhdessä oppilaiden kanssa.

Joustavat ryhmittelyt

Joustavassa ryhmittelyssä ryhmiä muodostetaan yhden tai useamman luokan oppilaista ja ryhmät perustuvat sen hetkiseen oppimisen tarpeeseen. Oppilaat ryhmitellään siten, että jokaiselle ryhmälle ja yksilölle saadaan mahdollisimman myönteinen oppimisympäristö ja oppimistilanne.

Erilaiset oppimisympäristöt ja oppimateriaalit

Oppimisympäristöä voidaan muokata tarpeen mukaan erilaisin järjestelyin mm. luokkatilaa vaihtelemalla, sitä uudelleen järjestelemällä ja paikkoja vaihtelemalla. Oppimateriaalia voidaan myös muokata ja tarvittaessa keskittyä opiskelemaan esimerkiksi tietyn aihealueen ydinsisältöjä tai mm. ottaa käyttöön toisenlainen oppikirja.

Osa-aikainen erityisopetus

Laaja-alainen erityisopettaja tekee yhteistyötä luokan-/aineenopettajan kanssa oppilaiden hyväksi. Laaja-alainen erityisopettaja antaa koulupäivän sisällä osa-aikaista erityisopetusta joko yksilö-, pienryhmä- tai samanaikaisopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaille, jotka tarvitsevat tukea esim. kielellisissä tai matemaattisissa taidoissa, yksittäisten oppiaineiden kohdalla, opiskelutaidoissa tai sosiaalisissa taidoissa. Osa-aikaisen erityisopetuksen järjestämistavoista tiedotetaan huoltajille koulukohtaisesti.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Oppilashuoltoon sisältyvät opetuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto ja **oppilashuollon palvelut**, jotka ovat kouluterveydenhuolto ja koulunkäynnin tukeminen. Oppilashuolto kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville sekä oppilashuoltopalveluista vastaaville viranomaisille. Se on sekä yksilöllistä että yhteisöllistä tukea ja sitä toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Oppilashuoltoa koordinoidaan ja kehitetään moniammatillisessa oppilashuoltoryhmässä, jonka puheenjohtajana toimii yleensä koulun rehtori. Lisäksi siihen voivat kuulua erityisopettaja, oppilaanohjaaja, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi, psyykkari ja muita oppilaan hyvinvointia edistäviä erityistyöntekijöitä sekä tarvittaessa luokan-/aineenopettaja ja koulunkäynninohjaaja. Huoltajia tiedotetaan oppilashuoltoryhmän toiminnasta koulukohtaisesti.

Pedagoginen arvio

Pedagoginen arvio on arvio siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea. Arviossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena sekä oppilaan koulunkäyntiin liittyvät erityistarpeet.

Oppimissuunnitelma

Oppimissuunnitelma on suunnitelma oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin etenemisestä ja siinä tarvittavista opetusjärjestelyistä sekä oppilaan tarvitsemasta tuesta.

Pedagoginen selvitys

Pedagogisessa selvityksessä kuvataan oppilaan oppimisen etenemistä, tehostetun tuen vaikutuksia ja oppilaan kokonaistilannetta. Pedagogisessa selvityksessä arvioidaan millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla ja muilla mahdollisilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea. Pedagogisessa selvityksessä voidaan myös perustellusti arvioida oppimäärien mahdollisia yksilöllistämisen tarpeita.

HOJKS

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma on oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvä tavoitesuunnitelma sekä suunnitelma opetuksen sisällöistä, pedagogisista menetelmistä ja muista tarvittavista tukitoimista.

Oppimäärän yksilöllistäminen

Oppimäärän yksilöllistäminen merkitsee oppilaan oppimiselle asetettavan tavoitetaso määrittämistä hänen omien edellytystensä mukaiseksi. Oppimäärän yksilöllistämistä määrätään erityisen tuen päätöksessä. Yksilöllistäminen on mahdollista silloin, jos edes ydinsisältöihin liittyvien tavoitteiden saavuttaminen hyväksytysti ei tuesta huolimatta ole oppilaalle mahdollista tiettyssä oppiaineessa.

Pienryhmät ja erityisluokat

Erityisen tuen piirissä olevan oppilaan opetus pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan hänen lähikoulussaan tarkoituksenmukaisin tukitoimin. Mikäli opetusta ei pystytä järjestämään kokonaan integroidusti, oppilaan opetus järjestetään joko alueellisessa pienryhmässä tai kaupunkikohtaisessa erityisluokassa.

Alueelliset pienryhmät on tarkoitettu oppilaille, jotka tarvitsevat koulunkäynnissään runsaasti tukea. Ryhmäkoko on kymmenen oppilasta. Oppilaille on tehty luokkamuotoisen erityisopetuksen päätös ja he kuuluvat pääasiassa yleisen oppivelvollisuuden piiriin.

Kaupunkitason erityisluokkiin ohjataan oppilaita koko kaupungin alueelta. Oppilaiden opetukselliset tarpeet ovat suuria ja oppilaiden hyväksi tehdään usein yhteistyötä hoitavien ja kuntouttavien tahojen kanssa. Näissä luokissa on tavoitteena tarjota oppilaille kuntouttava oppimisympäristö, jossa heillä on mahdollisuus oppia ja kasvaa omien edellytystensä mukaisesti. Ryhmäkoko on kuusi, kahdeksan tai kymmenen oppilasta.

Joustava perusopetus (JOPO) toteutetaan ensisijaisesti pienryhmäopetuksena. Joustavaa perusopetusta suorittava oppilas voi olla joko yleisen tai erityisen tuen piirissä.